

Indelning i utgiftsområden m.m.

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas dels regeringens ekonomiska vårproposition (prop. 2009/10:100) förslagspunkterna 2–18, som gäller ändringar i lagen (1996:1059) om statsbudgeten, förkortad budgetlagen, och förändringar i fråga om utgiftsområdena, dels regeringens proposition om en ny skollag (prop. 2009/10:165) förslagspunkt 4, som gäller ändringar i riksdagsordningen, dels ett yrkande från en följdmotion. Regeringens förslag till ändringar i budgetlagen innebär att det införs en skyldighet för regeringen att lämna förslag till mål för den offentliga sektorns finansiella sparande (överskottsmål) till riksdagen och att vid minst två tillfällen under budgetåret redovisa för riksdagen hur målet uppnås.

Genom att utnyttja sin initiativrätt, som följer av 3 kap. 7 § riksdagsordningen, lägger utskottet fram förslag till lag om ändring i riksdagsordningen och förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Förslagen i de två utskottsinitiativen utgör rättelser och tidigare obeaktade följdändringar.

Utskottet föreslår att riksdagen antar dels regeringens förslag till lag om ändring i budgetlagen med den ändringen att 36 a § får den lydelse som utskottet föreslår i bilaga 3, dels utskottets förslag till lag om ändring i riksdagsordningen, dels utskottets förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen. Utskottet föreslår att riksdagen avstyrker motionsyrkandet. Utskottet föreslår även att riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad utskottet anför om en reglering av ansvarsförhållandena mellan riksdagens nämnder och riksdagsförvaltningen och om en översyn av ekonomiadministrativa bestämmelser för riksdagsförvaltningen m.fl.

Samtliga lagförslag föreslås träda i kraft den 1 augusti 2010 utom förslagen till ändringar av tilläggsbestämmelserna 4.6.9 och 4.6.11 till riksdagsordningen som föreslås träda i kraft den 1 juli 2011.

I utskottets förslag till lag om ändring i riksdagsordningen föreslås ändringar i riksdagsordningens huvudbestämmelser. Utskottet föreslår att dessa ändringar beslutas enligt 8 kap. 16 § andra meningen regeringsformen.

I betänkandet finns en reservation (s, v, mp).

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	7
Ärendet och dess beredning	7
Bakgrund	8
Propositionernas huvudsakliga innehåll	9
Utskottets överväganden	10
Obligatoriskt överskottsmål	10
Vårpropositionen	10
Motionen	11
Finansutskottets yttrande	11
Utskottets ställningstagande	13
Taltidningsnämndens uppgifter	14
Vårpropositionen	14
Utskottets ställningstagande	14
Ny myndighet för havs- och vattenmiljöfrågor	15
Vårpropositionen	15
Yttrande från miljö- och jordbruksutskottet	16
Utskottets ställningstagande	16
Övriga utgiftsområdesändringar	16
Vårpropositionen	16
Yttranden från försvars- och socialutskotten	21
Utskottets ställningstagande	21
Ändringar i riksdagsordningen	21
Proposition om en ny skollag	21
Utskottets iakttagelser	21
Utskottets ställningstagande	23
Rättelse i offentlighets- och sekretesslagen	23
Gällande ordning	23
Tidigare ändring av riksdagsordningen	24
Utskottets ställningstagande	24
Ansvarförhållandena mellan riksdagens nämnder och riksdagsförvaltningen	24
Gällande ordning m.m.	24
Utskottets ställningstagande	25
Översyn av ekonomiadministrativa bestämmelser för riksdagsförvaltningen m.fl.	25
Gällande ordning	25
Utskottets ställningstagande	25
Reservation	26
Obligatoriskt överskottsmål, punkt 1 (s, v, mp)	26
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	27
Proposition 2009/10:100	27
Följdmotion med anledning av proposition 2009/10:100	28
Proposition 2009/10:165	28

<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	29
<i>Bilaga 3</i>	
Utskottets lagförslag	31
<i>Bilaga 4</i>	
Finansutskottets yttrande	38

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Obligatoriskt överskottsmål

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1996:1059) om statsbudgeten med den ändringen att 36 a § får den lydelse som utskottet föreslår i bilaga 3. Därmed bifaller riksdagen delvis proposition 2009/10:100 punkt 2 och avslår motion 2009/10:Fi15 yrkande 8.

Reservation (s, v, mp)

2. Taltidningsnämndens uppgifter

Riksdagen godkänner den föreslagna ändringen av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 1 Rikets styrelse respektive utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid. Därmed bifaller riksdagen proposition 2009/10:100 punkt 6.

3. Ny myndighet för havs- och vattenmiljöfrågor

Riksdagen godkänner den föreslagna ändringen av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel, utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård samt utgiftsområde 1 Rikets styrelse. Därmed bifaller riksdagen proposition 2009/10:100 punkt 18.

4. Övriga utgiftsområdesändringar

Riksdagen godkänner regeringens förslag till

- a) ändring av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 1 Rikets styrelse respektive utgiftsområde 4 Rättsväsendet,
- b) ändring av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 1 Rikets styrelse respektive utgiftsområde 8 Migration,
- c) ändring av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 1 Rikets styrelse respektive utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid,
- d) ändring av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 1 Rikets styrelse respektive utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel,
- e) ändring av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 4 Rättsväsendet, utgiftsområde 1 Rikets styrelse, utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution, utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning, byggande samt konsumentpolitik, utgiftsområde 22 Kommunikationer och utgiftsområde 24 Näringsliv,
- f) ändringar av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning respektive utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution,

- g) ändringar av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap respektive utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid,
- h) ändringar av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 7 Internationellt bistånd respektive utgiftsområde 24 Näringsliv,
- i) ändringar av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg respektive utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsutbildning,
- j) ändringar av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg respektive utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid,
- k) ändringar av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid respektive utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsutbildning,
- l) ändringar av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid respektive utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsutbildning,
- m) ändring av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård, utgiftsområde 1 Rikets styrelse, utgiftsområde 4 Rättsväsendet samt utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel,
- n) ändringar av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 22 Kommunikationer respektive utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap.
- Därmed bifaller riksdagen proposition 2009/10:100 punkterna 3–5 och 7–17.

5. Ändringar i riksdagsordningens huvudbestämmelser

Riksdagen antar i den ordning som anges i 8 kap. 16 § andra meningen regeringsformen utskottets förslag i bilaga 3 till lag om ändring i riksdagsordningen såvitt avser huvudbestämmelserna och rubriken före en av huvudbestämmelserna.

6. Ändringar i riksdagsordningens tillägsbestämmelser

Riksdagen antar utskottets förslag i bilaga 3 till lag om ändring i riksdagsordningen såvitt avser tillägsbestämmelserna. Därmed bifaller riksdagen delvis proposition 2009/10:165 punkt 4.

7. Rättelse i offentlighets- och sekretesslagen

Riksdagen antar utskottets förslag i bilaga 3 till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

8. Ansvarförhållandena mellan riksdagens nämnder och riksdagsförvaltningen

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad utskottet anför i frågan om en reglering av ansvarförhållandena mellan riksdagens nämnder och riksdagsförvaltningen.

9. Översyn av ekonomiadministrativa bestämmelser för riksdagsförvaltningen m.fl.

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad utskottet anför i frågan om en översyn av ekonomiadministrativa bestämmelser för riksdagsförvaltningen m.fl.

Stockholm den 1 juni 2010

På konstitutionsutskottets vägnar

Berit Andnor

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Berit Andnor (s), Per Bill (m), Margareta Cederfelt (m), Andreas Norlén (m), Stefan Tornberg (c), Yilmaz Kerimo (s), Cecilia Wigström i Göteborg (fp), Helene Petersson i Stockaryd (s), Björn Leivik (m), Billy Gustafsson (s), Ingvar Svensson (kd), Anna Tenje (m), Marianne Berg (v), Phia Andersson (s), Annie Johansson (c), Mikael Johansson (mp) och Sinikka Bohlin (s).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Ärendet består av förslagspunkterna 2–18 i regeringens ekonomiska vårproposition (prop. 2009/10:100) som gäller ändringar i lagen (1996:1059) om statsbudgeten (nedan budgetlagen) och förändringar i fråga om utgiftsområdena. En förteckning över behandlade förslag finns i *bilaga 1*. Regeringens lagförslag vad avser lagen om statsbudgeten finns i *bilaga 2*.

Propositionen har i dessa delar föranlett ett yrkande i en följdmotion, som överlämnats från finansutskottet till konstitutionsutskottet. Förslaget i följdmotionen återfinns i *bilaga 1*.

Utskottet beslutade den 22 april 2010 att dels bereda samtliga övriga utskott tillfälle att senast den 18 maj 2010 avge ett yttrande över förslagspunkterna 3–18 i vårpropositionen samt eventuella motioner som kan komma att väckas i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde, dels bereda finansutskottet tillfälle att senast den 20 maj 2010 avge ett yttrande över förslagspunkt 2 i vårpropositionen samt eventuella motioner som kan komma att väckas i de delar som berör finansutskottets beredningsområde.

Försvars-, social- och miljö- och jordbruksutskotten har yttrat sig genom protokollsutdrag. Finansutskottet har yttrat sig om regeringens förslag till ändringar i budgetlagen. Finansutskottets yttrande finns i *bilaga 4*. Övriga utskott har beslutat att inte avge något yttrande i ärendet.

Därtill består ärendet av förslagspunkt 4 i proposition 2009/10:165 Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet. Förslagspunkten överlämnades den 16 april 2010 av utbildningsutskottet till konstitutionsutskottet för behandling eftersom punkten avser lag om ändring i riksdagsordningen. Inga följdmotioner har väckts med anledning av den aktuella förslagspunkten i propositionen. Regeringens lagförslag vad avser riksdagsordningen finns i *bilaga 2*.

Därutöver lägger utskottet genom ett initiativ fram ett förslag till lag om ändring i riksdagsordningen respektive offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Dessa ändringar utgör rättelser och tidigare obeaktade följändringar och innebär inga materiella ändringar. Utskottets lagförslag finns i *bilaga 3*.

För ändringar i riksdagsordningens huvudbestämmelser gäller enligt 8 kap. 16 § regeringsformen att beslut kan fattas på två likvärdiga sätt. Beslut kan enligt första meningen fattas på det sätt som anges i 15 § första stycket första och andra meningarna samt andra stycket, dvs. genom två likalydande beslut med mellanliggande val. Beslut kan även, enligt andra meningen, fattas genom endast ett beslut, om minst tre fjärdedelar av de röstande och mer än hälften av riksdagens ledamöter förenar sig om beslutet.

Tilläggsbestämmelser i riksdagsordningen beslutas i samma ordning som lag i allmänhet.

Bakgrund

I Riksdagsutredningens betänkande 1993/94:TK3 diskuterades ett antal principiella grunder för statsbudgetens indelning i utgiftsområden med utgångspunkt i de krav på en sådan indelning som härrörde från den s.k. rambeslutsmodellen. Indelningen borde enligt utredningens mening tillfredsställa krav på politisk relevans, statsfinansiellt lämpliga avgränsningar, möjlighet att göra meningsfulla prioriteringar och på att resultaten ska följas upp. Utgiftsområdena borde enligt utredningen ha en över tiden önskvärd fasthet som ändå kan förenas med flexibilitet och situationsanpassning. Konstitutionsutskottet tillstyrkte utredningens förslag i denna del, och riksdagen biföll utskottets förslag till beslut (bet. 1995/96:KU21, rskr. 1995/96:157–160).

I 5 kap. 12 § riksdagsordningen anges att riksdagen genom lag kan besluta att hänföra statsutgifter till olika utgiftsområden. Enligt tilläggsbestämmelse 5.12.1 ska beslut om vilka ändamål och verksamheter som ska innefattas i ett utgiftsområde fattas i samband med beslut med anledning av den ekonomiska vårpropositionen. Utgiftsområdena och deras benämningar framgår av tilläggsbestämmelsen. Utgiftsområdenas innehåll är inte lagreglerat. I konstitutionsutskottets betänkande 1995/96:KU21 presenterades (i bilaga 1) ett förslag till indelning av budgeten i utgiftsområden, vilket även innefattade en förteckning över verksamheter, bidrag och myndigheter m.m. fördelade på utgiftsområden. Riksdagen beslutade om förteckningen i enlighet med utskottets förslag (bet. 1995/96:KU21, rskr. 1995/96:157–160). Riksdagen beslutade våren 2001 att regeringen i den ekonomiska vårpropositionen skulle lämna förslag till ändringar i indelningen av utgiftsområden och att ändringarna skulle fastställas av riksdagen i samband med behandlingen av detta ärende (framst. 2000/01:RS1, bet. 2000/01:KU23, rskr. 2000/01:273). Som bakgrund till förslaget om ändringar i utgiftsområdena noterade Riksdagskommittén följande (framst. 2000/01:RS1 s. 92):

En lämplig ordning är att regeringen i vårpropositionen lämnar förslag till ändringar i indelningen och att ändringarna fastställs av riksdagen. De ändringar vi då avser är de som behövs för att utgiftsområdesindelningen skall vara förenlig dels med riksdagsordningen, dels med riksdagsbeslutet om ämnesförteckning. Samma skäl som gäller för regeringens förslag gör sig enligt vår mening gällande också i fråga om motioner. Alla förslag om utgiftsändringar som kräver ändringar i riksdagsordningen eller i den förteckning i KU-betänkandet som riksdagen ställt sig bakom med de ändringar som redan genomförts bör således beslutas under våren. Det ter sig enligt vår mening knappast rimligt att ha en ordning som innebär att hela ämnesförteckningen bifogas propositionen eller utskottsbetänkandet varje år. Det borde vara

tillräckligt att bara ändringarna redovisas. Det kan vara lämpligt att med några års mellanrum – beroende på antalet ändringar – som bilaga till propositionen eller betänkandet föga en fullständig förteckning.

Senast en fullständig ämnesförteckning publicerades var i konstitutionsutskottets betänkande 2007/08:KU24 (bilaga 8). Förteckningen godkändes av riksdagen (rskr. 2007/08:265).

Propositionernas huvudsakliga innehåll

Den ekonomiska vårpropositionen (prop. 2009/10:100) innehåller regeringens riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. I den del som behandlas här föreslås att riksdagen dels antar regeringens förslag till ändringar i lagen (1996:1059) om statsbudgeten (förslagspunkt 2), dels godkänner sexton ändringar i fördelningen av ändamål och verksamheter på utgiftsområden (förslagspunkterna 3–18).

Regeringens förslag till ändringar i budgetlagen innebär att det införs en skyldighet för regeringen att dels lämna förslag till mål för den offentliga sektorns finansiella sparande (överskottsmål) till riksdagen, dels vid minst två tillfällen under budgetåret redovisa för riksdagen hur målet uppnås.

Regeringens förslag till ändringar av utgiftsområdena rör bl.a. bildandet av en ny myndighet för havs- och vattenmiljöfrågor, Taltidningsnämndens uppgifter, vissa handikappåtgärder inom folkbildningen, en ny instansordning för visa ärenden enligt plan- och bygglagen (1987:10) samt viss forskningsverksamhet inom smittskyddsområdet.

Vad gäller propositionen om en ny skollag (prop. 2009/10:165) avser behandlingen i denna del regeringens förslag till lag om ändring i riksdagsordningen (förslagspunkt 4).

Utskottets överväganden

Obligatoriskt överskottsmål

Utskottets förslag i korthet

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1996:1059) om statsbudgeten med den ändringen att 36 a § får den lydelse som utskottet föreslår i bilaga 3. Jämför reservation (s, v, mp).

Vårpropositionen

I syfte att stärka det finanspolitiska ramverket föreslår regeringen att det i lagen (1996:1059) om statsbudgeten (budgetlagen) införs en skyldighet för regeringen att dels föreslå riksdagen vilket mål som ska gälla för den offentliga sektorns finansiella sparande (överskottsmålet), dels vid minst två tillfällen under budgetåret redovisa för riksdagen hur överskottsmålet uppnås.

Mot bakgrund av den utvärdering av överskottsmålet som redogörs för i propositionen och regeringens ställningstaganden med anledning av översynen (prop. 2009/10:100 s. 87–92) gör regeringen bl.a. bedömningen att överskottsmålet bör omfatta hela den offentliga sektorns finansiella sparande för att målet ska fungera som ett ankare för den samlade finanspolitiken.

Som skäl till förslaget att lagfästa överskottsmålet anför regeringen att det av utvärderingen framgår att utvecklingen av det finansiella sparandet är en viktig sammanfattande indikator på de effekter som utgår från den ekonomiska politik och budgetpolitik som riksdagen och regeringen för. Därför anser regeringen att det är angeläget att den föreslår riksdagen vilket mål som ska gälla för utvecklingen av den offentliga sektorns finansiella sparande. I propositionen redovisas de viktigaste slutsatserna i utvärderingens rapport (Ds 2010:4), däribland följande (prop. 2009/10:100 s. 100):

När överskottsmålet infördes råde fortfarande en viss oklarhet angående hur målet skulle tillämpas och vilken styrande effekt det skulle få. Tillämpningen av målet har över tiden tydliggjorts. Överskottsmålet har varit av stor betydelse för den relativt goda utvecklingen av de offentliga finanserna under 2000-talet. Målet har i dag bred politisk förankring. Mot denna bakgrund är det rimligt att lagfästa överskottsmålet såsom tidigare gjorts med utgiftstaket. Detta ligger också i linje med erfarenheter som visar att budgetpolitiska mål och regler som är lagfästa är mer verkningsfulla.

Vidare framgår det av regeringens överväganden dels att nivån på överskottsmålet inte bör regleras i budgetlagen, dels att målet bör avse det finansiella sparandet på medellång sikt, dvs. ungefär en genomsnittlig konjunkturcykel, även om det inte bör anges i lagtexten hur lång tid målet bör avse eftersom regeringen anser att begreppet ”medellång sikt” inte tillför något i lagtexten, dels att målet för den offentliga sektorns finansiella sparande även i fortsättningen bör benämnas överskottsmålet, inte minst mot bakgrund av att målet om ett överskott i det finansiella sparandet har gällt sedan 1997 och att den genomförda utvärderingen visat att det saknas starka skäl att frånga det nuvarande överskottsmålet på 1 % av bruttonationalprodukten (BNP). I författningskommentaren till den föreslagna 39 § anges bl.a. att uttrycket överskottsmål är en benämning och att det saknar normativ innebörd samt att benämningen således inte utesluter att målet på sikt sätts på en nivå som innebär att de offentliga finanserna ska vara t.ex. i balans eller rent av visa ett mindre underskott.

Vad gäller redovisningen av målet anges i propositionen att redovisningen främst bör vara framåtblickande eftersom det ger överskottsmålet en styrande roll för finanspolitiken. Av författningskommentaren till den föreslagna 36 a § framgår bl.a. att det är naturligt att måluppfyllnaden redovisas i budgetpropositionen och den ekonomiska vårpropositionen.

Regeringen föreslår att lagändringen träder i kraft den 1 augusti 2010. I propositionen anges att det när lagändringen träder i kraft redan kommer att finnas ett mål som har beslutats av riksdagen. Regeringens bedömning är att detta mål bör behållas.

Motionen

I följdmotion 2009/10:Fi15 av Mona Sahlin m.fl. (s, v, mp) yrkande 8 föreslås att riksdagen avslår regeringens förslag om en ändring i budgetlagen. Motionärerna anför att ändringar i budgetlagen bör föregås av en bredare beredning än vad som har skett i detta fall och att oppositionen inte har bjudits in i beredningsprocessen. För att uppnå långsiktigt hållbara statliga budgetregler borde enligt motionärerna en mer omfattande beredning ha genomförts, med möjlighet att därmed upprätthålla systemets legitimitet och giltighet gemensamt.

Finansutskottets yttrande

I sitt yttrande berör finansutskottet flera aspekter av regeringens föreslagna lagreglering av överskottsmålet.

Vad gäller motivet för överskottsmålet uttalar utskottet, som i sitt yttrande delar regeringens bedömning, att det främsta motivet bör vara att skapa förutsättningar för långsiktigt hållbara finanser. Även andra motiv härledda ur erfarenheter med överskottsmålet visar enligt utskottet på målets relevans. Genom målet har tillräckligt stora marginaler skapats så att alltför stora underskott undvikits i lågkonjunkturer även vid en politik

som aktivt motverkar lågkonjunktur. Därtill kan målet bidra till att skapa förutsättningar för en jämn fördelning av resurser mellan generationerna och till ekonomisk tillväxt.

I frågan om behovet av en lagreglering av överskottsmålet bedömer utskottet i likhet med regeringen att en lagreglering kan bidra till att stärka det finanspolitiska ramverket. Utskottet anför bl.a. att erfarenheterna av att införa en budgetlag entydigt visar att ett tydligt regelverk införts som gett förutsättningar för ett effektivt beslutsfattande när det gäller resursfördelning och styrning av den statliga verksamheten. Budgetlagen har enligt utskottet vidare bidragit till fasthet i budgetprocessen, god budgetdisciplin och sunda statsfinanser. Mot den bakgrunden anser utskottet att det finns ett värde i att lagreglera även överskottsmålet. Därtill kan det enligt finansutskottet finnas en pedagogisk fördel med att budgetlagen innehåller en beskrivning av de viktigaste elementen i det finanspolitiska ramverket.

Vad gäller lagregleringen av nivån på överskottsmålet är utskottet med tanke på den långsiktighet som bör präglade nivån på målet inte helt främmande för tanken att även nivån skulle kunna vara reglerad i lag. Mot bakgrund av den långsiktighet som ska präglade målet ser finansutskottet inte att det nödvändigtvis skulle behövas några undantagsbestämmelser, vilket framförts i departementspromemorian Ds 2010:4 (s. 227). Utskottet har emellertid i avvägningen mellan bundenhet och flexibilitet stannat vid samma slutsats som regeringen och anser att nivån inte bör regleras i lag.

I frågan om uppföljningen av överskottsmålet ska vara bakåt- eller framåtblickande anför finansutskottet att det är naturligt att den framåtblickande redovisningen görs i vårpropositionen och budgetpropositionen när riksdagen ska ta ställning till riktlinjerna för den ekonomiska politiken. Lika naturligt kan det enligt utskottet te sig att när regeringen i årsredovisningen för staten redovisar hur överskottsmålet uppfyllts så kommer redovisningen i högre grad att vara bakåtblickande än vid de båda andra tillfällena. Detsamma gäller i samband med analysen av statsskulden. Utskottet instämmer i regeringens bedömning att den föreslagna skyldigheten för regeringen att redovisa hur målet uppfylls i första hand ska vara framåtblickande och att den lämpligen kan göras i vårpropositionen och budgetpropositionen. Finansutskottet erinrar även om att detta inte på något sätt utesluter möjligheten för redovisningar av hur överskottsmålet faktiskt har uppfyllts i efterhand.

Vad gäller motionsyrkandet och beredningen av regeringens förslag anges i finansutskottets yttrande att lagförslaget har beretts på ett allsidigt och genomarbetat sätt innan det överlämnats till riksdagen. Av yttrandet framgår vidare att beredningen av förslaget har avslutats i regeringen och i Regeringskansliet men inte i riksdagen, och det anføres att den möjlighet som motionärerna efterlyser, en möjlighet för oppositionen att påverka förslaget, fortfarande är öppen. Utskottet kan instämma med motionärerna i att det finns ett särskilt värde i en bred uppslutning i riksdagen kring det finanspolitiska ramverket och kring budgetlagen. Slutligen konstaterar

finansutskottet emellertid att motionen inte innehåller något ställningstagande i sak, annat än avslag med hänvisning till beredningen, eller förslag om ändringar i förhållande till regeringens förslag.

I yttrandet berörs även den eventuella situationen där riksdagen inte beslutar om ett överskottsmål mot bakgrund av att regeringens förslag inte innehåller någon skyldighet för riksdagen att besluta om ett mål. Finansutskottet anför här att skulle den situationen uppstå att riksdagen beslutar upphäva överskottsmålet utan att ersätta det med ett nytt torde ett rimligt förhållningssätt vara att regeringens skyldigheter enligt de föreslagna bestämmelserna i 36 a § i så fall inte bör vara aktuella. Vidare kan det enligt utskottet vara värt att klargöra om det i en sådan situation alljämt finns en skyldighet för regeringen att lämna ett nytt förslag om överskottsmål enligt den i propositionen föreslagna 39 §. Finansutskottet anför att det naturliga för riksdagen, om den inte anser att det bör finnas ett överskottsmål, i första hand borde vara att ändra i budgetlagens bestämmelser snarare än att bara upphäva gällande överskottsmål.

Sammanfattningsvis tillstyrker finansutskottet regeringens förslag om ändring i lagen om statsbudgeten och avstyrker motionsyrkandet.

Yttrandet innehåller en avvikande mening (s, v, mp).

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att en lagreglering av regeringens skyldighet att till riksdagen lämna förslag om ett överskottsmål och en redovisning av hur överskottsmålet uppnås bidrar till att stärka det finanspolitiska ramverket.

Konstitutionsutskottet anser i likhet med finansutskottet att den föreslagna skyldigheten för regeringen att redovisa hur målet uppfylls i första hand ska vara framåtblickande och att den lämpligen kan göras i vårpropositionen och budgetpropositionen samt att detta inte på något sätt utesluter möjligheten att redovisa hur överskottsmålet faktiskt har uppfyllts i efterhand, då i årsredovisningen för staten.

Vad gäller frågan om beredningen av regeringens förslag noterar konstitutionsutskottet att lagförslaget har beretts på ett allsidigt och genomarbetat sätt innan det överlämnats till riksdagen. Därtill finns möjlighet för oppositionen att under riksdagsbehandlingen påverka förslaget, men det kan konstateras att det väckta motionsyrkandet inte innehåller något förslag till ändring av lagförslaget. Utskottet avstyrker motion 2009/10:Fi15 yrkande 8.

Vad gäller den av finansutskottet påtalade eventuella situationen där riksdagen inte beslutar om ett överskottsmål delar konstitutionsutskottet finansutskottets uppfattning när det gäller regeringens skyldighet enligt de föreslagna bestämmelserna i 36 a §, nämligen att skyldigheten i så fall inte längre ska anses vara aktuell. Konstitutionsutskottet anser att en lydelse av lagtexten som på ett tydligare sätt återspeglar detta vore att föredra framför den föreslagna lydelsen. Utskottet vill även klargöra att reger-

ingens skyldighet enligt den föreslagna 39 § gäller även i en sådan eventuell situation som nämns ovan och så länge som riksdagen inte beslutar om sådan lagändring som innebär att skyldigheten upphör.

Mot bakgrund av vad som anförts ovan föreslår utskottet att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen om statsbudgeten vad avser 39 § och rubriken närmast före 39 §. Därtill föreslår utskottet att riksdagen antar utskottets förslag vad avser 36 a §. Utskottets ändringar i denna del medför inga materiella justeringar utan syftar endast till att förtydliga den ovan nämnda iakttagelse som avser 36 a §.

Taltidningsnämndens uppgifter

Utskottets förslag i korthet

Utskottet föreslår att riksdagen godkänner ändringen av utgiftsområdesindelningen i fråga om Taltidningsnämndens uppgifter och stödet till radio- och kassettidningar.

Vårpropositionen

Regeringen föreslår att de ändamål och verksamheter som avser Taltidningsnämndens uppgifter och som finansieras från anslaget 8:1 *Presstödsnämnden och Taltidningsnämnden* under utgiftsområde 1 Rikets styrelse m.m. samt de ändamål och verksamheter som avser stöd till taltidningar och som finansieras från anslaget 8:3 *Stöd till radio- och kassettidningar* under utgiftsområde 1 Rikets styrelse flyttas till utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid.

Som skäl till ändringen anför regeringen att den i propositionen om en ny radio- och tv-lag (prop. 2009/10:115) bedömer att Taltidningsnämnden bör avvecklas som myndighet och att dess verksamhet bör föras över till Talboks- och punktskriftsbiblioteket.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning om överflyttningen av de ändamål och verksamheter som avser Taltidningsnämndens uppgifter och stödet till taltidningar.

Utskottet tillstyrker därmed propositionen i denna del och föreslår att riksdagen godkänner den föreslagna ändringen av vilka ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 1 Rikets styrelse respektive utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid.

I sammanhanget noterar utskottet att den ovannämnda överföringen innebär ändringar i den senast publicerade ämnesförteckningen över indelningen av utgiftsområden. Ämnesförteckningen bör kompletteras så att

Taltidningsnämnden och Stöd till radio- och kassettidningar under utgiftsområde 1 utgår. Vidare bör enligt utskottet förteckningen kompletteras med tillägget Stöd till radio- och kassettidningar under utgiftsområde 17.

Utskottet har tidigare bedömt (bet. 2008/09:KU26) dels att det knappast ter sig rimligt att ha en ordning som innebär att hela ämnesförteckningen redovisas varje år utan att det borde vara tillräckligt att bara de aktuella ändringarna redovisas, dels att det kan vara lämpligt att med några års mellanrum – beroende på antalet ändringar – regelbundet i en bilaga till utskottets betänkande redovisa en fullständig förteckning. Utskottet anser att en lämplig tidpunkt för att redovisa en fullständig förteckning i utskottets betänkande i normala fall bör vara det första riksmötet i varje mandatperiod.

Ny myndighet för havs- och vattenmiljöfrågor

Utskottets förslag i korthet

Utskottet föreslår att riksdagen godkänner ändringen av utgiftsområdesindelningen i fråga om vissa av Fiskeriverkets nuvarande uppgifter.

Vårpropositionen

Regeringen föreslår att de ändamål och verksamheter som avser vissa uppgifter inom Fiskeriverket som är tänkta att föras över till en ny myndighet för havs- och vattenmiljöfrågor och som finansieras från anslagen 1:14 *Fiskeriverket* och 1:17 *Fiskevård* under utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel, samt de ändamål och verksamheter som avser delar av Fiskeriverkets ansvar för att tillhandahålla underlag och expertis till regeringen i förhandlingsarbetet inom EU som finansieras från anslaget 1:14 *Fiskeriverket* under utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel, flyttas till utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård respektive utgiftsområde 1 Rikets styrelse.

Som skäl till ändringen anför regeringen dels att den i propositionen om en sammanhållen svensk havspolitik konstaterade att det finns behov av en central förvaltningsmyndighet som bör tilldelas ansvaret för havs- och vattenmiljöfrågor (prop. 2008/09:170, bet. 2008/09:MJU29, rskr. 2008/09:299), dels att regeringen avser att bilda en sådan myndighet vars verksamhet kommer att inledas den 1 januari 2011, dels att verksamheten i den nya myndigheten bör finansieras från anslag under utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård. Förutom ett flertal av de verksamheter vid Naturvårdsverket som rör havs- och vattenmiljö kommer även huvuddelen av Fiskeriverkets verksamheter att överföras till den nya myndigheten.

Som ett led i inrättandet av den nya myndigheten bedömer regeringen att Regeringskansliets samordning inför förhandlingar som avser den gemensamma fiskepolitiken bör förstärkas.

Yttrande från miljö- och jordbruksutskottet

Av ett protokollsutdrag framgår att miljö- och jordbruksutskottet tillstyrker de förslag som läggs fram i proposition 2009/10:100.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning om överflyttningen av de ändamål och verksamheter som avser vissa uppgifter inom Fiskeriverket samt delar av Fiskeriverkets ansvar för att tillhandahålla underlag och expertis till regeringen i förhandlingsarbetet inom EU.

Utskottet tillstyrker därmed propositionen i denna del och föreslår att riksdagen godkänner den föreslagna ändringen av vilka ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel, utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård samt utgiftsområde 1 Rikets styrelse.

I sammanhanget noterar utskottet att den senast publicerade ämnesförteckningen över indelningen av utgiftsområdena bör kompletteras ytterligare på så vis att det under utgiftsområde 23 upptagna Fiskeriverket utgår, det under samma utgiftsområde upptagna Fiskevård m.m. överförs till utgiftsområde 20 samt att det under utgiftsområde 20 upptagna Havsmiljö ändras till Havs- och vattenmiljö. Utskottet bedömer att det är tillräckligt, mot bakgrund av det föregående ställningstagandet, att endast ändringarna redovisas, i enlighet med vad som framgått här.

Övriga utgiftsområdesändringar

Utskottets förslag i korthet

Utskottet föreslår att riksdagen godkänner de ändringar i utgiftsområdesindelningen som regeringen föreslår och som inte behandlats i föregående avsnitt.

Vårpropositionen

Ny instansordning för vissa ärenden enligt plan- och bygglagen

Regeringen föreslår att de ändamål och verksamheter som avser handläggningen av vissa ärenden enligt plan- och bygglagen (1987:10) och som finansieras från anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* under utgiftsområde 1 Rikets styrelse flyttas till utgiftsområde 4 Rättsväsendet.

Som skäl till ändringen hänvisar regeringen till sitt förslag om en ny instansordning för vissa ärenden enligt plan- och bygglagen (1987:10) samt huvuddelen av de mål som enligt nuvarande ordning handläggs av fastighetsdomstolarna (prop. 2009/10:170). Regeringens förslagna ordning, som föreslås träda i kraft den 2 maj 2011, innebär bl.a. att de nämnda målen och ärendena ska handläggas hos fem mark- och miljödomstolar i stället för som i dag hos regeringen, tolv förvaltningsrätter och 25 fastighetsdomstolar samt att prövningen i överinstans ska koncentreras till en domstol i stället för fyra kammarrätter respektive sex hovrätter. Regeringen bedömer därtill att den nedflyttning av s.k. A- och vattenverksamheter från miljödomstolar till prövningsmyndigheter som aviserades i budgetpropositionen för 2010 inte längre är aktuell.

Viss verksamhet inom migrationsområdet vid utlandsmyndigheterna

Regeringen föreslår att de ändamål och verksamheter som avser uppgifter inom migrationsområdet vid vissa utlandsmyndigheter och som finansieras från anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* under utgiftsområde 1 Rikets styrelse flyttas till utgiftsområde 8 Migration.

Som skäl till ändringen anför regeringen att Regeringskansliet ansvarar för anställning av personer som utför uppgifter inom migrationsområdet vid vissa utlandsmyndigheter. I syfte att få en effektivare resursanvändning och ett tydligare verksamhetssamband mellan de arbetsuppgifter som utförs av dessa personer och de arbetsuppgifter som utförs av Migrationsverket anser regeringen att Migrationsverket i stället ska ansvara för dessa uppgifter.

Myndighet för skydd av barn och unga från skadlig mediepåverkan

Regeringen föreslår att de ändamål och verksamheter som avser Medierådet och som finansieras från anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* under utgiftsområde 1 Rikets styrelse flyttas till utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid.

Som skäl till ändringen anför regeringen att den i en kommande proposition om förändringar i filmcensuren gör bedömningen att en ny myndighet bör inrättas. Myndigheten ska ha uppgiften att skydda barn och unga mot skadlig mediepåverkan samt att besluta om åldersgränser för film som ska visas offentligt för barn. Myndigheten kommer bl.a. att ta över Medierådets verksamhet.

Försöksverksamhet med samordnad länsförvaltning

Regeringen föreslår att de ändamål och verksamheter som avser länsstyrelsens uppgifter i försöksverksamheten med vidgad samordnad länsförvaltning på Gotland som finansieras från anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* under utgiftsområde 1 Rikets styrelse flyttas till utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel.

Det skäl till ändringen som framgår av propositionen är att försöksverksamheten som inleddes 1998 med samordnad länsförvaltning på Gotland, med innebörden att dåvarande Skogsvårdsstyrelsen på Gotland inordnades i Länsstyrelsen i Gotlands län, avslutas vid utgången av 2010 och att arbetsuppgifterna därefter kommer att återgå till Skogsstyrelsen.

Domstolarnas handläggning av ärenden m.m.

Regeringen föreslår att de ändamål och verksamheter som avser vissa ärenden i domstol och som finansieras från anslaget 1:5 *Sveriges Domstolar* under utgiftsområde 4 Rättsväsendet flyttas till utgiftsområde 1 Rikets styrelse, utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution, utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning, byggande samt konsumentpolitik, utgiftsområde 22 Kommunikationer och utgiftsområde 24 Näringsliv.

Av propositionen framgår att handläggningen av ett antal ärendetyper sedan tidigare har flyttats från allmän domstol till förvaltningsmyndighet. Regeringen anser att domstolarnas verksamhet i möjligaste mån ska renodlas till dömande uppgifter. De ovan nämnda överföringarna från utgiftsområde 4 Rättsväsendet till andra utgiftsområden föreslås mot bakgrund av Ärendeutredningens analys (SOU 2007:65) om förutsättningarna att flytta över handläggningen av ytterligare ärenden som i dag handläggs av tingsrätt i första instans till förvaltningsmyndighet och i syfte att ytterligare renodla domstolarnas verksamhet. Således föreslår regeringen att vissa associationsrättsliga och fastighetsrättsliga ärenden, ärenden om dödande av förkommen handling och vissa ärenden med anknytning till äktenskapsbalken och ärvdabalken under 2011 överförs från anslaget 1:5 *Sveriges Domstolar* under utgiftsområde 4 Rättsväsendet till de utgiftsområden som anvisas av regeringen och som redovisas ovan.

Hantering av äktenskapsregistret

Regeringen föreslår att de ändamål och verksamheter som avser hanteringen av äktenskapsregistret och som finansieras från anslaget 1:9 *Statistiska centralbyrån* under utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning flyttas till utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution.

Regeringen anför att ändringen syftar till att samordna och effektivisera hanteringen av äktenskapsregistret och folkbokföringen.

Förvaltning av Estoniasamlingen

Regeringen föreslår att de ändamål och verksamheter som avser förvaltningen av Estoniasamlingen flyttas från utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap till utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid.

Som skäl till ändringen anför regeringen att en långsiktig förvaltning av Estoniasamlingen behöver säkerställas. Mot bakgrund av sedan tidigare inledda samarbeten med Riksarkivet anser regeringen att det fortsatta för-

valtningensansvaret nu i sin helhet bör överföras från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, som i dag ansvarar för förvaltningen, till Riksarkivet.

Sveriges förpliktelser som medlem i FN:s organisation för industriell utveckling

Regeringen föreslår att de ändamål och verksamheter som avser Sveriges förpliktelser som medlem i FN:s organisation för industriell utveckling och som finansieras från anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd flyttas till utgiftsområde 24 Näringsliv.

Som skäl till ändringen anförs i propositionen att varje departement normalt ansvarar för sina sakfrågor i förhållande till FN:s fackorgan och att när det gäller industriell utveckling är det Näringsdepartementet som har detta ansvar. I propositionen noteras även att kostnader som följer av medlemskap i FN:s fond för industriell utveckling är förenliga med OECD:s biståndskommitté DAC:s kriterier för bistånd.

Viss forskningsverksamhet inom smittskyddsområdet

Regeringen föreslår att de ändamål och verksamheter som avser de s.k. donationsprofessorerna som finansieras från anslaget 2:2 *Smittskyddsinstitutet* under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg flyttas till utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning.

Som skäl till ändringen hänvisar regeringen till sin bedömning i propositionen Myndigheterna inom smittskyddsområdet (prop. 2009/10:123) att Smittskyddsinstitutet även fortsättningsvis bör ha till uppgift att bedriva forskning, men att forskningen bör begränsas till sådan forskning som är nödvändig för myndighetens uppdrag och att det organisatoriska samarbetet med Karolinska Institutet bör upphöra.

Vissa verksamheter inom kultur- och medieområdet för personer med funktionsnedsättning m.m.

Regeringen föreslår att delar av de ändamål och verksamheter inom kultur- och medieområdet som är av betydelse för personer med funktionsnedsättning och som finansieras från anslaget 3:2 *Bidrag till viss verksamhet för personer med funktionsnedsättning* under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg flyttas till utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid.

Som skäl till ändringen hänvisar regeringen till sin bedömning att stöd för att främja möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att ta del av samhällslivet bör hanteras inom respektive utgiftsområde. Den verksamhet som berörs syftar till att stimulera intresset för, användningen och utvecklingen av punktskrift som skriftspråk för synskadade barn, unga och vuxna, till att erbjuda synskadade barn, unga och vuxna kompletterande

information i lämpligt format och via tillgängliga medier för att ge dem jämlika förutsättningar att följa trender och skeenden i samhället samt till att stärka den teckenspråkiga litteraturen.

Filmarkivet i Grängesberg

Regeringen föreslår att de ändamål och verksamheter som avser filmarkivet i Grängesberg och som finansieras från anslaget 10:1 *Filmstöd* under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid flyttas till utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning.

Som skäl till ändringen hänvisar regeringen till sin bedömning att den verksamhet som bedrivs vid Filmarkivet i Grängesberg ligger närmare Kungl. bibliotekets verksamhet än Stiftelsen Svenska Filminstitutets.

Vissa handikappåtgärder inom folkbildningen

Regeringen föreslår att de ändamål och verksamheter som avser bidrag till vissa åtgärder för studerande med funktionshinder och som finansieras från anslaget 14:2 *Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen* under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid flyttas till utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning.

Som skäl till ändringen anges i propositionen att Specialpedagogiska skolmyndigheten disponerar medel från anslaget 14:2 *Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen* under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid för bidrag till vissa åtgärder för studerande med funktionshinder inom folkbildningen samt att verksamheten hänger nära ihop med annan verksamhet som myndigheten bedriver och som finansieras från utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning.

Ny gränsälvskommission

Regeringen föreslår att de ändamål och verksamheter som avser huvuddelen av de uppgifter som utförs av gränsälvskommissionen och som finansieras från anslaget 1:7 *Internationellt miljösamarbete* under utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård flyttas till utgiftsområde 1 Rikets styrelse, utgiftsområde 4 Rättsväsendet och utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel.

Som skäl till ändringen hänvisar regeringen till att den avser att under våren 2010 lämna en proposition om en ny gränsälvsöverenskommelse med Finland. Överenskommelsen innebär bl.a. att en stor del av de uppgifter som i dag utförs av gränsälvskommissionen i stället ska utföras av länsstyrelser, miljödomstolar och Fiskeriverket.

Sveriges IT-incidentcentrum

Regeringen föreslår att de ändamål och verksamheter som avser att stödja samhället i arbetet med att förebygga, upptäcka och hantera IT-incidenter och som finansieras från anslaget 2:1 *Post- och telestyrelsen: Förvaltningskostnader för vissa myndighetsuppgifter* under utgiftsområde 22 Kommunikationer flyttas till utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap.

Som skäl till ändringen framgår av propositionen att regeringen i enlighet med förslagen i delrapporten (FÖ 2009:04) Lokalisering av Sveriges IT-incidentcentrum (Sitic) från Informationssäkerhetsutredningen avser att ge Myndigheten för samhällsskydd och beredskap i uppgift att bedriva den verksamhet som Post- och telestyrelsen har bedrivit genom Sveriges IT-incidentcentrum.

Yttranden från försvars- och socialutskotten

Av protokollsutdrag framgår dels att försvarsutskottet tillstyrker föreslagna ändringar såvitt avser utgiftsområde 6, dels att socialutskottet, som konstaterar att inga motioner väckts när det gäller förlagspunkterna 12 och 13 (utgiftsområde 9) tillstyrker regeringens förslag.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömningar om behovet av ovanstående utgiftsområdesändringar. Utskottet tillstyrker därmed propositionen i denna del. Ändringarna medför enligt utskottet inga justeringar i ämnesförteckningen.

Ändringar i riksdagsordningen

Utskottets förslag i korthet

Utskottet föreslår att riksdagen antar utskottets förslag till lag om ändring i riksdagsordningen.

Proposition om en ny skollag

I regeringens proposition med förslag om en ny skollag (prop. 2009/10:165) föreslås ändringar i riksdagsordningens tilläggsbestämmelser 4.6.9 och 4.6.11. Förslaget innebär att bestämmelserna anpassas till förslaget till ny skollag. Regeringens förslag återges i *bilaga 2*.

Utskottets iakttagelser

Nedan redogörs för utskottets iakttagelser i de delar där utskottet uppmärksammat behov av rättelser och tillägg i riksdagsordningens bestämmelser.

Vad gäller tilläggbestämmelse 5.12.1 i riksdagsordningen ändrade riksdagen efter förslag i den ekonomiska vårpropositionen 2008 bl.a. beteckningen på utgiftsområde 19 från Regional utveckling till Regional tillväxt (prop. 2007/08:100, bet. 2007/08:KU24, rskr. 2007/08:265). I regeringens förslag till lag om ändring i samma paragraf i vårpropositionen 2009 angavs dock Regional utveckling både som nuvarande och föreslagen lydelse av beteckningen på utgiftsområde 19 (prop. 2008/09:100). Felet observerades inte vid utskotts- eller kammarbehandlingen (bet. 2008/09:KU26, rskr. 2008/09:305–307).

Av 7 kap. 3 § tredje stycket tredje meningen riksdagsordningen framgår att om valberedningen har lagt fram ett enhälligt förslag, ska ett val med slutna sedlar av en innehavare av ett uppdrag äga rum först vid ett följande sammanträde med kammaren. Vissa val bereds dock på ett annat sätt än genom valberedningen. Valen av riksdagens ombudsmän och ställföreträdande ombudsmän, riksrevisor samt valen till Statsrådsarvodesnämnden och Nämnden för lön till riksdagens ombudsmän och riksrevisorerna bereds av konstitutionsutskottet. Talmannen och de särskilda företrädarna för partigrupperna bereder valet av riksdagsdirektör.

I sitt yttrande till konstitutionsutskottet över riksdagsstyrelsens framställning Riksdagen i en ny tid (framst. 2005/06:RS3) föreslog EU-nämnden att en ersättare som kallats till tjänstgöring som riksdagsledamot får utses till suppleant i EU-nämnden enligt samma grunder som gäller för utseende av suppleant i ett utskott (yttr. 2005/06:EUN1y). Enligt 7 kap. 8 § tredje stycket riksdagsordningen får en ersättare – utan att antalet suppleanter i utskottet utökas – som har kallats till tjänstgöring utses till suppleant i ett utskott som den lediga riksdagsledamoten tillhör. I sitt betänkande föreslog ett enhälligt konstitutionsutskott att riksdagen skulle anta ändringar i riksdagsordningen så att samma bestämmelse hade möjliggjort att en ersättare – utan att antalet suppleanter i utskottet *eller i EU-nämnden* utökas – som har kallats till tjänstgöring får utses till suppleant i ett utskott *eller i EU-nämnden om* den lediga riksdagsledamoten tillhör *utskottet eller nämnden* (bet. 2005/06:KU21 s. 31 och 114). Under kammarbehandlingen uppnådde inte utskottets förslag den nödvändiga kvalificerade majoriteten som stadgas av 8 kap. 16 § regeringsformen för ändringar i riksdagsordningens huvudbestämmelser.

I samband med konstitutionsutskottets behandling av riksdagsstyrelsens förslag 2002/03:RS1 Moderniserad riksdagsordning flyttades bestämmelserna om riksdagens val av styrelsen för Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond från tilläggbestämmelsen 7.1.1 till tilläggbestämmelsen 8.16.1 (bet. 2002/03:KU15, rskr. 2002/03:129–132). Därvid angavs antalet styrelseledamöter som väljs av riksdagen felaktigt till sex. Det rätta antalet är tolv. Av dessa ska enligt 3 § stadgarna för Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond sex utgöras av företrädare för riksdagen, fyra av företrädare för olika vetenskapliga discipliner och två av personer med särskilda kunskaper i förmö-

genhetsförvaltning. Förslag på styrelseledamöter av det senare slaget läggs fram av fullmäktige i Riksbanken och de övriga efter samråd med företrädare för partigrupper, forskningsråd och forskningsberedning.

Enligt 5 kap. 13 § riksdagsordningen gäller att om ett riksdagsbeslut kräver verkställighet, ska det organ som har att verkställa beslutet underrättas genom en skrivelse. Dessutom ska riksdagens beslut med anledning av en proposition eller en framställning alltid meddelas regeringen respektive det riksdagsorgan som lämnat framställningen genom en skrivelse. Sedan den 1 december 2009 gäller enligt 10 kap. 6 § att riksdagen efter prövning av subsidiaritetsprincipens tillämpning i ett utkast till lagstiftningsakt kan avge ett motiverat yttrande till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande. Vidare gäller enligt 10 kap. 8 § att riksdagen ska godkänna eller avslå dels initiativ från Europeiska rådet att besluta om vissa bemyndiganden för Europeiska unionens råd, dels förslag från Europeiska kommissionen att ange vilka aspekter av familjerätten som har gränsöverskridande följder. En arbetsgrupp som tillsatts av riksdagsdirektören för genomförande av Lissabonfördraget i riksdagen har i en promemoria bedömt att bestämmelser som gör det möjligt för riksdagen att översända skrivelser till unionsinstitutionerna saknas i riksdagsordningen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen antar utskottets förslag till lag om ändring i riksdagsordningen, som återfinns i bilaga 3. Därmed bifaller utskottet delvis regeringens förslag om ändring i riksdagsordningen i propositionen om en ny skollag. Utskottets ändringar i denna del medför dock inga materiella justeringar utan får anses som redaktionella.

Rättelse i offentlighets- och sekretesslagen

Utskottets förslag i korthet

Utskottet föreslår att riksdagen antar utskottets förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen.

Gällande ordning

Enligt 44 kap. 1 § 5 offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) gäller att rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter inskränks av den tystnadsplikt som följer av beslut enligt 4 kap. 17 § eller 10 kap. 8 § riksdagsordningen, när det är fråga om en uppgift vars röjande kan antas sätta rikets säkerhet i fara eller annars skada landet allvarligt.

Tidigare ändring av riksdagsordningen

Den 12 november 2009 beslutade riksdagen om bifall till konstitutionsutskottets förslag om delvis bifall till riksdagsstyrelsens framställning 2008/09:RS4 (bet. 2009/10:KU2, rskr. 2009/10:40–41). Riksdagsbeslutet innebar bl.a. att fyra nya paragrafer lades till i 10 kap. riksdagsordningen, med följderna att tidigare 10 kap. 8 § numera betecknas 10 kap. 12 §. Behovet av en följdändring av 44 kap. 1 § 5 offentlighets- och sekretesslagen observerades emellertid inte vid utskotts- eller kammarbehandlingen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen antar utskottets förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen, som återfinns i bilaga 3.

Ansvarsförhållandena mellan riksdagens nämnder och riksdagsförvaltningen

Utskottets förslag i korthet

Utskottet föreslår att riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen att den ska återkomma till riksdagen med förslag i frågan om ansvarsförhållandena mellan riksdagens nämnder och riksdagsförvaltningen.

Gällande ordning m.m.

Enligt 1 § 6 lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen ska en av riksdagsförvaltningens huvuduppgifter vara att tillhandahålla de resurser och den service m.m. som i övrigt behövs för kammarens, utskottets och övriga riksdagsorgans verksamhet. I begreppet riksdagsorgan inryms utöver t.ex. kammaren, riksdagsutskotten och Riksdagens ombudsmän även de nämnder och delegationer som i olika avseenden biträder riksdagen.

För vissa av dessa nämnder ansvarar riksdagsförvaltningen i dag för förvaltningsuppgifter. Detta gäller i första hand Riksdagens överklagandekommitté, Partibidragkommittén, Riksdagens ansvarskommitté, Riksdagens arvodeskommitté, Statsrådsarvodeskommittén, Valprovningkommittén och Kommittén för lön till riksdagens ombudsmän och riksrevisorerna. Här kan även nämnas riksdagens särskilda nämnd, tjänstekommittén för riksdagen och dess verk samt Utrikeskommittén.

Utskottets ställningstagande

Det finns i dag en viss otydlighet när det gäller ansvarsförhållandena mellan riksdagens nämnder och riksdagsförvaltningen. Utskottet kan i sammanhanget bl.a. konstatera att vissa av riksdagens nämnder saknar systematiserad årsredovisning eller verksamhetsbeskrivning samt redovisning av nämndernas disposition av anslagsmedel.

Utskottet föreslår mot denna bakgrund att riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening att den ska överväga behovet av att tydliggöra ansvarsförhållandena mellan riksdagens nämnder och riksdagsförvaltningen och återkomma med eventuella förslag.

Översyn av ekonomiadministrativa bestämmelser för riksdagsförvaltningen m.fl.

Utskottets förslag i korthet

Utskottet föreslår att riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen att den ska återkomma till riksdagen med förslag i frågan om en översyn av ekonomiadministrativa bestämmelser för riksdagsförvaltningen m.fl.

Gällande ordning

Lagen (2006:999) med ekonomiadministrativa bestämmelser m.m. för riksdagsförvaltningen, Riksdagens ombudsmän och Riksrevisionen, förkortad Rea-lagen, och till denna lag hörande föreskrifter reglerar ekonomiadministrationen m.m. inom riksdagsområdet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att bestämmelserna i Rea-lagen är utformade med budgetlagen och regeringens ekonomiadministrativa bestämmelser som förebild samt att syftet med lagen var att riksdagens myndigheter så långt möjligt skulle följa samma bestämmelser som regeringens myndigheter. Sedan Rea-lagen trädde i kraft har regeringen genomfört några större förändringar av de ekonomiadministrativa bestämmelser som rör regeringens myndigheter. Vidare kan utskottet konstatera att det hos riksdagens myndigheter finns ett par års erfarenheter av Rea-lagen och att det nu kan anses vara tid att se över lagen och dess föreskrifter.

Utskottet föreslår mot denna bakgrund att riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som ovan anförts om en översyn av de ekonomiadministrativa bestämmelserna för riksdagsförvaltningen m.fl. och återkommer med eventuella förslag.

Reservation

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservation. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

Obligatoriskt överskottsmål, punkt 1 (s, v, mp)

av Berit Andnor (s), Yilmaz Kerimo (s), Helene Petersson i Stockaryd (s), Billy Gustafsson (s), Marianne Berg (v), Phia Andersson (s), Mikael Johansson (mp) och Sinikka Bohlin (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1996:1059) om statsbudgeten. Därmed bifaller riksdagen motion 2009/10: Fi15 yrkande 8 och avslår proposition 2009/10:100 punkt 2.

Ställningstagande

Förändringar i budgetlagen bör föregås av en bredare beredning än vad som skett i detta fall. Oppositionen har inte bjudits in i beredningsprocessen. För att uppnå långsiktigt hållbara statliga budgetregler borde en mer omfattande beredning ha genomförts, med möjlighet att därmed upprätthålla systemets legitimitet och giltighet gemensamt.

Vi anser därför att riksdagen bör avslå regeringens förslag till ändring av budgetlagen och därmed bifalla motionen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Proposition 2009/10:100

Proposition 2009/10:100 2010 års ekonomiska vårproposition:

2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1996:1059) om statsbudgeten (avsnitt 2.1).
3. Riksdagen godkänner den föreslagna ändringen av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 1 Rikets styrelse respektive utgiftsområde 4 Rättsväsendet (avsnitt 13.1.1).
4. Riksdagen godkänner den föreslagna ändringen av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 1 Rikets styrelse respektive utgiftsområde 8 Migration (avsnitt 13.1.2).
5. Riksdagen godkänner den föreslagna ändringen av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 1 Rikets styrelse respektive utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (avsnitt 13.1.3).
6. Riksdagen godkänner den föreslagna ändringen av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 1 Rikets styrelse respektive utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (avsnitt 13.1.4).
7. Riksdagen godkänner den föreslagna ändringen av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 1 Rikets styrelse respektive utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel (avsnitt 13.1.5).
8. Riksdagen godkänner den föreslagna ändringen av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 4 Rättsväsendet, utgiftsområde 1 Rikets styrelse, utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution, utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning, bygande samt konsumentpolitik, utgiftsområde 22 Kommunikationer samt utgiftsområde 24 Näringsliv (avsnitt 13.1.6).
9. Riksdagen godkänner de föreslagna ändringarna av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning respektive utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution (avsnitt 13.1.7).
10. Riksdagen godkänner de föreslagna ändringarna av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap respektive utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (avsnitt 13.1.8).
11. Riksdagen godkänner de föreslagna ändringarna av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 7 Internationellt bistånd respektive utgiftsområde 24 Näringsliv (avsnitt 13.1.9).

12. Riksdagen godkänner de föreslagna ändringarna av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg respektive utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsutbildning (avsnitt 13.1.10).
13. Riksdagen godkänner de föreslagna ändringarna av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg respektive utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (avsnitt 13.1.11).
14. Riksdagen godkänner de föreslagna ändringarna av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid respektive utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsutbildning (avsnitt 13.1.12).
15. Riksdagen godkänner de föreslagna ändringarna av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid respektive utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsutbildning (avsnitt 13.1.13).
16. Riksdagen godkänner den föreslagna ändringen av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård, utgiftsområde 1 Rikets styrelse, utgiftsområde 4 Rättsväsendet samt utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel (avsnitt 13.1.14).
17. Riksdagen godkänner de föreslagna ändringarna av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 22 Kommunikationer respektive utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap (avsnitt 13.1.15).
18. Riksdagen godkänner den föreslagna ändringen av ändamål och verksamheter som ska innefattas i utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel, utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård samt utgiftsområde 1 Rikets styrelse (avsnitt 13.1.16).

Följdmotion med anledning av proposition 2009/10: 100

2009/10:Fi15 av Mona Sahlin m.fl. (s, mp, v):

8. Riksdagen avslår regeringens förslag till ändring i lagen (1996:1059) om statsbudgeten.

Proposition 2009/10:165

Proposition 2009/10:165 Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet:

4. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i riksdagsordningen.

BILAGA 2**Regeringens lagförslag****Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1059) om statsbudgeten**

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1996:1059) om statsbudgeten
dels att rubriken närmast för 39 § ska ha följande lydelse,
dels att det i lagen ska införas två nya paragrafer, 36 a § och 39 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

36 a §

Regeringen ska vid minst två tillfällen under budgetåret redovisa för riksdagen hur det mål som avses i 39 § uppnås.

Utgiftstak och utgiftsramar

Budgetpolitiska mål

39 §¹

Regeringen ska till riksdagen lämna förslag till mål för den offentliga sektorns finansiella sparande (överskottsmål).

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2010.

¹ Tidigare 39 § upphävd genom 2001:580.

4 Förslag till lag om ändring i riksdagsordningen

Härigenom föreskrivs att tilläggsbestämmelserna 4.6.9 och 4.6.11 till riksdagsordningen¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

4.6.9

Socialutskottet *skall* bereda ärenden om

1. omsorger om barn och ungdom utom *förskoleverksamhet* och *skolbarnsomsorg*,

2. omsorg om äldre och handikappade,
3. åtgärder mot missbruk och andra socialtjänstfrågor,
4. alkoholpolitiska åtgärder,
5. hälso- och sjukvård samt
6. sociala ärenden i övrigt.

Ärenden om anslag inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg bereds av socialutskottet.

4.6.11

Utbildningsutskottet *skall* bereda ärenden om

1. *förskoleverksamhet* och *skolbarnsomsorg*,

2. *skolväsendet*,

3. *högre utbildning och forskning samt*

4. *studiestöd*.

Ärenden om anslag inom utgiftsområdena 15 Studiestöd och 16 Utbildning och universitetsforskning bereds av utbildningsutskottet.

Utbildningsutskottet *ska* bereda ärenden om

1. *utbildning* och *annan verksamhet enligt skollagen (2010:000)*,

2. *högre utbildning och forskning samt*

3. *studiestöd*.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2011.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för kommunal vuxenutbildning, vuxenutbildning för utvecklingsstörda och svenskundervisning för invandrare till utgången av juni 2012.

¹ Riksdagsordningen omtryckt 2007:726.

BILAGA 3

Utskottets lagförslag

Förslag till lag om ändring i riksdagsordningen

Härigenom föreskrivs i fråga om riksdagsordningen¹

dels att rubriken "Regeringens skyldighet att informera riksdagen om sin syn på kommissionens förslag" före 10 kap. 2 § ska utgå,

dels att 7 kap. 3 och 8 §§, 10 kap. 6 och 8 §§ och tilläggsbestämmelserna 4.6.9, 4.6.11, 5.12.1 och 8.16.1 ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny tilläggsbestämmelse 5.13.2 av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

4.6.9

Socialutskottet *skall* bereda ärenden om

1. omsorger om barn och ungdom *utom förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg,*

2. omsorg om äldre och handikappade,

3. åtgärder mot missbruk och andra socialtjänstfrågor,

4. alkoholpolitiska åtgärder,

5. hälso- och sjukvård samt

6. sociala ärenden i övrigt.

Ärenden om anslag inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg bereds av socialutskottet.

Socialutskottet *ska* bereda ärenden om

1. omsorger om barn och ungdom *i den mån ärendena inte tillhör ett annat utskotts beredning,*

2. högre utbildning och forskning samt

3. studiestöd.

4.6.11

Utbildningsutskottet *skall* bereda ärenden om

1. *förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg,*

2. *skolväsendet,*

3. *högre utbildning och forskning samt*

4. *studiestöd.*

Ärenden om anslag inom utgiftsområdena 15 Studiestöd och 16 Utbildning och universitetsforskning bereds av utbildningsutskottet.

Utbildningsutskottet *ska* bereda ärenden om

1. *skolväsendet, vissa särskilda utbildningsformer och annan pedagogisk verksamhet,*

2. *högre utbildning och forskning samt*

3. *studiestöd.*

¹ Riksdagsordningen omtryckt 2007:726.

5 kap.5.12.1²

Statsutgifterna ska hänföras till följande utgiftsområden: 1 Rikets styrelse, 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning, 3 Skatt, tull och exekution, 4 Rättsväsendet, 5 Internationell samverkan, 6 Försvaret och samhällets krisberedskap, 7 Internationellt bistånd, 8 Migration, 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp, 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom, 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn, 13 Integration och jämställdhet, 14 Arbetsmarknad och arbetsliv, 15 Studiestöd, 16 Utbildning och universitetsforskning, 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid, 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning, byggande samt konsumentpolitik, 19 Regional *utveckling*, 20 Allmän miljö- och naturvård, 21 Energi, 22 Kommunikationer, 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel, 24 Näringsliv, 25 Allmänna bidrag till kommuner, 26 Statsskuldräntor m.m. och 27 Avgiften till Europeiska unionen.

Beslut i fråga om vilka ändamål och verksamheter som ska innefattas i ett utgiftsområde fattas i samband med beslut med anledning av den ekonomiska vårpropositionen.

Statsutgifterna ska hänföras till följande utgiftsområden: 1 Rikets styrelse, 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning, 3 Skatt, tull och exekution, 4 Rättsväsendet, 5 Internationell samverkan, 6 Försvaret och samhällets krisberedskap, 7 Internationellt bistånd, 8 Migration, 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp, 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom, 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn, 13 Integration och jämställdhet, 14 Arbetsmarknad och arbetsliv, 15 Studiestöd, 16 Utbildning och universitetsforskning, 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid, 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning, byggande samt konsumentpolitik, 19 Regional *tillväxt*, 20 Allmän miljö- och naturvård, 21 Energi, 22 Kommunikationer, 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel, 24 Näringsliv, 25 Allmänna bidrag till kommuner, 26 Statsskuldräntor m.m. och 27 Avgiften till Europeiska unionen.

5.13.2

I 10 kap. 6 och 8 §§ finns bestämmelser om riksdagsskrivelser till institutioner inom Europeiska unionen.

² Senaste lydelse 2009:1575.

7 kap.

3 §

Vid val som avser två eller flera personer får valberedningen lägga fram en gemensam lista. Listan *skall* innehålla namn på så många personer som valet avser och *skall* godkännas av alla ledamöter som har deltagit i valberedningens sammanträde eller av alla utom en.

Talmannen *skall* framställa förslag om godkännande av den gemensamma listan och, vid bifall, förklara de på listan upptagna personerna valda. Val med slutna sedlar *skall* dock förrättas, om det begärs av minst så många riksdagsledamöter som motsvarar den kvot som man får, om samtliga röstberättigade ledamöters antal delas med det antal personer som valet avser, ökat med 1. Om kvoten är ett brutet tal, *skall* den avrundas till närmaste högre hela tal. Detta val *skall* äga rum vid ett följande sammanträde.

Om det föreskrivs att en innehavare av ett visst uppdrag *skall* väljas för sig, *skall* valet förrättas med acklamation. Om någon ledamot begär det, *skall* valet dock förrättas med slutna sedlar. Om *valberedningen* har lagt fram ett enhälligt förslag, *skall* valet med slutna sedlar äga rum först vid ett följande sammanträde.

Vid val som avser två eller flera personer får valberedningen lägga fram en gemensam lista. Listan *ska* innehålla namn på så många personer som valet avser och *ska* godkännas av alla ledamöter som har deltagit i valberedningens sammanträde eller av alla utom en.

Talmannen *ska* framställa förslag om godkännande av den gemensamma listan och, vid bifall, förklara de på listan upptagna personerna valda. Val med slutna sedlar *ska* dock förrättas, om det begärs av minst så många riksdagsledamöter som motsvarar den kvot som man får, om samtliga röstberättigade ledamöters antal delas med det antal personer som valet avser, ökat med 1. Om kvoten är ett brutet tal, *ska* den avrundas till närmaste högre hela tal. Detta val *ska* äga rum vid ett följande sammanträde.

Om det föreskrivs att en innehavare av ett visst uppdrag *ska* väljas för sig, *ska* valet förrättas med acklamation. Om någon ledamot begär det, *ska* valet dock förrättas med slutna sedlar. Om *det organ eller den grupp som berett valet* har lagt fram ett enhälligt förslag, *ska* valet med slutna sedlar äga rum först vid ett följande sammanträde.

8 §

Om inte riksdagen föreskriver annat, *skall* vid val som avser två eller flera personer också suppleanter utses till minst samma antal som de ordinarie ledamöterna. Vad som är föreskrivet om valet av dessa tillämpas även på suppleanterna.

Om inte riksdagen föreskriver annat, *ska* vid val som avser två eller flera personer också suppleanter utses till minst samma antal som de ordinarie ledamöterna. Vad som är föreskrivet om valet av dessa tillämpas även på suppleanterna.

Sedan riksdagen har förrättat val till ett organ och därvid utsett suppleanter, får den besluta om en förändring av antalet suppleanter i organet, så länge det inte underskrider antalet ordinarie ledamöter.

Utan att antalet suppleanter i utskottet utökas får ersättare som har kallats till tjänstgöring utses till suppleant i ett utskott *som* den lediga riksdagsledamoten tillhör. Då tillämpas det förfarande som anges i 12 § första stycket.

Utan att antalet suppleanter i utskottet *eller i EU-nämnden* utökas får ersättare som har kallats till tjänstgöring utses till suppleant i ett utskott *eller i EU-nämnden* om den lediga riksdagsledamoten tillhör *utskottet eller nämnden*. Då tillämpas det förfarande som anges i 12 § första stycket.

8 kap.

8.16.1

Riksdagen fastställer stadgar för Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond och väljer *sex* ledamöter i stiftelsens styrelse i enlighet med 3 § i stiftelsens stadgar (RFS 1988:1).

Stiftelsen *skall* årligen lämna en redogörelse för sin verksamhet till riksdagen.

Riksdagen fastställer stadgar för Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond och väljer *tolv* ledamöter i stiftelsens styrelse i enlighet med 3 § i stiftelsens stadgar (RFS 1988:1).

Stiftelsen *ska* årligen lämna en redogörelse för sin verksamhet till riksdagen.

10 kap.

6 §³

Riksdagen ska pröva om ett utkast till en lagstiftningsakt strider mot subsidiaritetsprincipen.

Kammaren ska med tillämpning av 4 kap. 1 och 7 §§ för prövning hänvisa ett utkast till berört utskott enligt bestämmelserna i 4 kap. 4–6 §§ med tillhörande tilläggsbestämmelser.

Vid utskottets prövning är 4 kap. 8 § tillämplig. Regeringen ska inom två veckor från den dag då utskottet begär det informera om sin bedömning av tillämpningen av subsidiaritetsprincipen i det aktuella utkastet.

Om utskottet anser att utkastet strider mot subsidiaritetsprincipen ska utskottet avge ett utlåtande till kammaren med förslag om att riksdagen ska avge ett motiverat yttrande till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande. Utskottet ska också avge ett utlåtande till kammaren om minst fem ledamöter av utskottet begär det. I annat fall ska utskottet anmäla genom protokollsutdrag till kammaren att utkastet inte strider mot subsidiaritetsprincipen.

Vid utskottets beslut om utlåtande är 4 kap. 15 och 16 §§ tillämpliga.

Kammaren beslutar om utlåtandet med tillämpning av reglerna i 4 kap. 10 §, 5 kap. 1, 3–7 och 10 §§ med tillhörande tilläggsbestämmelser.

³ Senaste lydelse 2009:1332.

Ett beslut om ett motiverat yttrande ska meddelas Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande genom en riksdagskrivelse.

Konstitutionsutskottet ska följa tillämpningen av subsidiaritetsprincipen och en gång om året meddela kammaren sina iakttagelser.

8 §⁴

Riksdagen ska godkänna eller avslå ett initiativ från Europeiska rådet att besluta om ett bemyndigande för rådet att ändra beslutsordningen på ett visst område eller i ett visst fall från enhällighet till kvalificerad majoritet eller från ett särskilt lagstiftningsförfarande till det ordinarie lagstiftningsförfarandet. Riksdagen ska också godkänna eller avslå ett förslag från Europeiska kommissionen att ange vilka aspekter av familjerätten som har gränsöverskridande följder och som kan bli föremål för lagstiftningsakter som antas i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet.

Kammaren ska med tillämpning av 4 kap. 1 och 7 §§ hänvisa ett initiativ till berört utskott enligt bestämmelserna i 4 kap. 4–6 §§ med tillhörande tilläggsbestämmelser.

Vid utskottets behandling är 4 kap. 8 § tillämplig. Utskotten ska inhämta behövliga upplysningar från regeringen.

Utskottet ska redovisa sitt förslag till beslut i ett utlåtande till kammaren. Vid beslutet om utlåtandet är 4 kap. 15 och 16 §§ tillämpliga.

Kammaren beslutar om utlåtandet med tillämpning av reglerna i 4 kap. 10, 5 kap. 1, 3–7 och 10 §§ med tillhörande tilläggsbestämmelser.

Kammaren beslutar om utlåtandet med tillämpning av reglerna i 4 kap. 10 §, 5 kap. 1, 3–7 och 10 §§ med tillhörande tilläggsbestämmelser.

Ett beslut om avslag av ett initiativ eller ett förslag ska meddelas Europeiska rådets ordförande respektive kommissionens och rådets ordförande genom en riksdagskrivelse.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2011 i fråga om tilläggsbestämmelserna 4.6.9 och 4.6.11 och i övrigt den 1 augusti 2010.

⁴ Senaste lydelse 2009:1332.

Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen

Härigenom föreskrivs att 44 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

44 kap.

1 §

Rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter inskränks av den tystnadsplikt som följer av

1. beslut enligt 10 kap. 7 § tredje stycket andra meningen regeringsformen,

2. 3 kap. 3 § tryckfrihetsförordningen,

3. 2 kap. 3 § yttrandefrihetsgrundlagen,

4. 2 kap. 4 § andra stycket riksdagsordningen, när det är fråga om uppgift vars röjande kan antas sätta rikets säkerhet i fara eller annars skada landet allvarligt, och

5. beslut enligt 4 kap. 17 § eller 10 kap. 8 § riksdagsordningen, när det är fråga om uppgift vars röjande kan antas sätta rikets säkerhet i fara eller annars skada landet allvarligt.

5. beslut enligt 4 kap. 17 § eller 10 kap. 12 § riksdagsordningen, när det är fråga om uppgift vars röjande kan antas sätta rikets säkerhet i fara eller annars skada landet allvarligt.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2010.

Förslaget till lag om ändring i lagen (1996:1059) om statsbudgeten

Regeringens förslag

Utskottets förslag

36 a §

Regeringen ska vid minst två tillfällen under budgetåret redovisa för riksdagen hur *det mål som avses i 39 §* uppnås.

Om riksdagen har beslutat om ett sådant mål som avses i 39 §, ska regeringen vid minst två tillfällen under budgetåret redovisa för riksdagen hur målet uppnås.

BILAGA 4

Finansutskottets yttrande
2009/10:FiU8y

Obligatoriskt överskottsmål

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har berett finansutskottet tillfälle att senast den 20 maj yttra sig över förslagspunkt 2 i vårpropositionen om ändring i lagen om statsbudgeten jämte motioner. Ändringen innebär att det införs ett obligatoriskt överskottsmål. Finansutskottet redovisar i detta yttrande sina överväganden och överlämnar yrkande 8 i motion Fi15 av Mona Sahlin m.fl. (s, mp, v) som väckts med anledning av vårpropositionen och hänvisats till finansutskottet.

En avvikande mening finns i yttrandet (s, v, mp).

Utskottets överväganden

Propositionen

Regeringen föreslår i den ekonomiska vårpropositionen (2009/10:100) att det i lagen (1996:1059) om statsbudgeten (budgetlagen) förs in en skyldighet för regeringen att dels till riksdagen lämna förslag till mål för den finansiella sektorns finansiella sparande (överskottsmål), dels vid minst två tillfällen under budgetåret redovisa för riksdagen hur målet uppnås.

Syftet med förslaget är att stärka det finanspolitiska ramverket. Regeringen hänvisar till den utvärdering som gjorts av överskottsmålet (Ds 2010:4) och som visar att det är angeläget att regeringen föreslår riksdagen vilket mål som ska gälla för utvecklingen av den offentliga sektorns finansiella sparande.

Lagen föreslås träda i kraft den 1 augusti 2010. Då kommer det redan att finnas ett överskottsmål som riksdagen har beslutat om, och regeringen bedömer att detta mål bör behållas.

Ärendets avgränsning

Den del av vårpropositionen som hänvisats till konstitutionsutskottet gäller ändringarna i budgetlagen om att införa ett obligatorium för regeringen. Det är det som finansutskottet nu har att yttra sig över. När det gäller övriga frågor som t.ex. har att göra med överskottsmålets funktion och nivå och hur det bör följas upp eller hur det finanspolitiska ramverket i övrigt bör vara utformat kommer finansutskottet att behandla dessa frågor i betänkandet FiU20 Riktlinjer för den ekonomiska politiken.

Motionen

I motion Fi15 av Mona Sahlin m.fl. (s, mp, v) yrkas avslag på regeringens förslag (yrkande 8). Motionärerna motiverar avslagsyrkandet med att förändringar i budgetlagen bör föregås av en bredare beredning än vad som skett i detta fall. Oppositionen har inte bjudits in i beredningsprocessen. För att uppnå långsiktigt hållbara statliga budgetregler borde en mer omfattande beredning ha genomförts, med möjlighet att därmed upprätthålla systemets legitimitet och giltighet gemensamt.

Finansutskottets ställningstagande

Erfarenheterna av överskottsmålet och motiven för ett överskottsmål

Erfarenheterna av överskottsmålet är hittills mycket goda. I ett väl utformat finanspolitiskt ramverk finns det behov av ett ”ankare” för finanspolitiken, och överskottsmålet har kommit att fylla den funktionen väl sedan det infördes i sin nuvarande utformning år 2000. Överskottsmålet har bidragit till att minska risken för alltför kortsiktig finanspolitik, vilket riskerar att leda till en oönskad ökad offentlig skuldsättning. Målet bidrar därför till att finanspolitiken blir långsiktigt hållbar.

Det har hittills varit något oklart hur olika motiv för överskottsmålet förhåller sig till varandra. I propositionen redogör regeringen för hur den ser på förhållandet och finansutskottet delar regeringens bedömning. Det främsta motivet för överskottsmålet bör, som regeringen föreslår, vara att skapa förutsättningar för långsiktigt hållbara offentliga finanser. Men erfarenheterna visar att även andra motiv för överskottsmålet är relevanta. Genom överskottsmålet har det skapats tillräckligt stora marginaler så att alltför stora underskott kan undvikas i lågkonjunkturer även vid en politik som aktivt motverkar lågkonjunktur. Målet kan också bidra till att skapa förutsättningar för en jämn fördelning av resurser mellan generationerna samt bidra till ekonomisk effektivitet.

Lagreglering av överskottsmålet

Givet de goda erfarenheterna av överskottsmålet och den viktiga funktionen målet uppfyller för den långsiktiga finanspolitiken finns det skäl att även fortsättningsvis låta överskottsmålet vara en central del i det finanspolitiska ramverket. Utskottet kan också konstatera att det finns en bred politisk uppslutning kring överskottsmålet i riksdagen. Det är därför angeläget att regeringen redovisar en uppföljning av målet i samband med att riksdagen behandlar riktlinjerna för den ekonomiska politiken. Det är också viktigt att regeringen lämnar förslag om en ändrad nivå på målet när det kan vara påkallat. Men finns det då tillräckliga skäl för att lagreglera detta, som regeringen föreslår, eller räcker nuvarande ordning? Landsorganisationen (LO) anför i sitt remissyttrande att överskottsmålet sedan länge har en mycket stark ställning och tror inte att en lagreglering skulle tillföra något.

Regeringen anger i propositionen att syftet är att stärka det finanspolitiska ramverket. I departementspromemorian Utvärdering av överskottsmålet (Ds 2010:4), som ligger som beredningsunderlag för regeringens förslag, lämnas en utförligare motivering. Där påpekas t.ex. att erfarenheterna visar att budgetpolitiska mål och regler som är lagfästa är mer verkningsfulla. Det anförs också att den breda politiska anslutningen till överskottsmålet talar för en lagreglering.

Utskottet kan för sin del konstatera att överskottsmålet är en fast etablerad och väl fungerande del av det finanspolitiska ramverket. Behovet av reglering uppstår med andra ord inte av att regeringen skulle ha åsidosatt uppföljningen av överskottsmålet eller låtit det ha för liten roll vid bedömningen av den framtida finanspolitiken. I likhet med regeringen bedömer emellertid utskottet att en lagreglering kan bidra till att stärka det finanspolitiska ramverket. Erfarenheterna av att införa en budgetlag visar entydigt att ett tydligt regelverk införts som gett förutsättningar för ett mer effektivt beslutsfattande när det gäller resursfördelning och styrning av den statliga verksamheten. Lagen har bidragit till fasthet i budgetprocessen och tydliggjort ansvarsfördelningen mellan riksdag och regering. I förlängningen har lagen bidragit till god budgetdisciplin och sunda statsfinanser. Utskottet kan mot den bakgrunden se att det finns ett värde i att lagreglera även överskottsmålet. Därtill kan det finnas en pedagogisk fördel med att budgetlagen innehåller en beskrivning av de viktigaste elementen i det finanspolitiska ramverket.

Ingen lagreglering av nivån

Regeringen har avstått från att föreslå en reglering av nivån på överskottsmålet i lag. Regeringen har gjort en avvägning mellan behovet av lagfästa, bindande regler och handlingsfrihet. I departementspromemorian (Ds 2010:4) anförs att det finns stabiliseringspolitiska motiv som talar för att överskottsmålet bör vara beständigt. Givet att målet inte sätts för lågt bidrar ett långsiktigt överskottsmål till att minska risken för alltför stora underskott och stigande kreditkostnader vid konjunkturnedgångar. Mot detta önskemål om långsiktigt hållbar finanspolitik ska emellertid vägas behovet av att kunna ändra nivån på målet. I departementspromemorian anförs därför att om man skulle välja att reglera nivån på målet i lagtext skulle det också krävas att det förs in undantagsbestämmelser.

När det gäller utgiftstaket för staten, så är inte heller i det fallet nivån lagreglerad. Dock gäller andra förutsättningar för utgiftstaket eftersom nivån på taket endast ska gälla för ett år, sätts i nominella termer och dessutom ska kunna ändras för tekniska justeringar. Med tanke på den långsiktighet som bör präglade nivån på överskottsmålet är utskottet därför inte helt främmande för tanken att även nivån på överskottsmålet skulle kunna vara reglerad i lag. Mot bakgrund av den långsiktighet som ska präglade överskottsmålet ser inte utskottet att det nödvändigtvis skulle behövas några undantagsbestämmelser. Utskottet har emellertid i avvägningen mellan bundenhet och flexibilitet stannat vid samma slutsats som regeringen och anser därför att nivån inte bör regleras i lag.

Ska uppföljningen vara bakåt- eller framåtblickande?

Svea hovrätt har i sitt remissvar invänt att det inte är klart om begreppet ”uppnås”, som används i lagtexten för uppföljningsskyldigheten, är framåtblickande eller avser förfluten tid. Detta är en fråga som utskottet i andra sammanhang har haft uppe, t.ex. med anledning av Riksrevisionens granskningar av det finansiella ramverket, eftersom regeringen använder flera olika mått för uppföljningen. I propositionen klargör regeringen att den lagreglerade redovisningskyldigheten främst bör vara framåtblickande eftersom det ger överskottsmålet en styrande roll för finanspolitiken. Dock anser regeringen att det skulle föra för långt om man i författningskommentaren ställer krav på redovisning av alternativa scenarier.

Utskottet instämmer i den bedömning som regeringen gör och som hänger samman med den funktion som överskottsmålet bör ha. Samtidigt finns det inget som hindrar att regeringen redovisar hur överskottsmålet har uppfyllts och analyserar vilka lärdomar eventuella avvikelser från överskottsmålet kan ge upphov till. Utskottet vill gärna lyfta fram den betydelse som sammanhanget har för regeringens redovisning. Det är således naturligt att den framåtblickande redovisningen görs i vårpropositionen och budgetpropositionen när riksdagen ska ta ställning till riktlinjerna för den ekonomiska politiken. Lika naturligt kan det te sig att när regeringen i årsredovisningen för staten redovisar hur överskottsmålet uppfyllts så kommer den redovisningen att i högre grad vara bakåtblickande än vid de båda andra tillfällena. Även i samband med analyser av statsskulden kan en bakåtblickande analys av överskottsmålets måluppfyllelse vara relevant. Det kan komma till uttryck genom att regeringen i årsredovisningen lägger större tyngd vid en bakåtblickande indikator, t.ex. tio år bakåt, än vid de andra tillfällena.

Utskottet instämmer således med regeringen i att den i lag föreslagna skyldigheten för regeringen att redovisa hur överskottsmålet uppfylls i första hand ska vara framåtblickande och att den lämpligtvis kan ske i vårpropositionen och budgetpropositionen, men vill också erinra om att det inte på något sätt utesluter möjligheten för redovisningar av hur överskottsmålet faktiskt har uppfyllts i efterhand.

Beredningen

I motionen yrkas på avslag på propositionens förslag. Som motivering anförs att beredningen inte varit tillräckligt allsidig eftersom det inte förekommit överläggningar med oppositionsföreträdare innan propositionen lämnades till riksdagen.

Utskottet vill inledningsvis erinra om att det inom Finansdepartementet har bedrivits ett arbete med att förtydliga motiven till överskottsmålet samt utformningen och uppföljningen av överskottsmålet. Arbetet har resulterat i departementspromemorian Utvärdering av överskottsmålet (Ds 2010:4). Promemorian har därefter remissbehandlats.

Själva lagförslaget utarbetades inom ramen för utredningen om en översyn av budgetlagen (dir. 2010:16). Även lagförslaget har remissbehandlats av samma remissinstanser som yttrade sig över departementspromemorian samt av Svea hovrätt.

Bland remissinstanserna återfinns flera myndigheter på finanspolitikens område, såsom Ekonomistyrningsverket och Konjunkturinstitutet. Även Riksbanken, Riksrevisionen och Finanspolitiska rådet har lämnat remissvar. Utöver statliga instanser har intresseorganisationer som LO, SACO och SKL ingått bland remissinstanserna. Däremot har förslaget, som nämns i motionen, inte föregåtts av några överläggningar med företrädare för oppositionspartierna. Inte heller har Lagrådets synpunkter inhämtats, men lagen faller inte inom det lagrådspiktiga området.

Lagförslaget har således beretts på ett allsidigt och genomarbetat sätt innan förslaget överlämnats till riksdagen. Beredningen av förslaget har avslutats i regeringen och i Regeringskansliet men inte i riksdagen. Den möjlighet som motionärerna efterlyser, med en möjlighet för oppositionen att påverka förslaget, är med andra ord fortfarande öppen. Utskottet kan instämma med motionärerna i att det finns ett särskilt värde i en bred uppslutning i riksdagen bakom det finanspolitiska ramverket och bakom budgetlagen. Utskottet måste emellertid konstatera att motionen inte innehåller något ställningstagande i sak, annat än avslag med hänvisning till beredningen, eller förslag om ändringar i förhållande till regeringens förslag.

Vad händer om riksdagen inte beslutar om ett överskottsmål?

Lagförslaget innebär att det uppstår en skyldighet för regeringen att lämna ett förslag om överskottsmål och att sedan redovisa hur målet uppnås till riksdagen. Någon motsvarande skyldighet för riksdagen att besluta om ett överskottsmål finns eller föreslås emellertid inte. Vad innebär då de föreslagna bestämmelserna för den händelse att riksdagen beslutar att upphäva gällande överskottsmål utan att samtidigt sätta ett nytt?

I författningskommentarerna omnämns inte denna möjlighet. Bestämmelserna är skrivna med den underförstådda förväntan att det alltid kommer att föreligga ett riksdagsbeslut om överskottsmålets nivå. Skulle situationen ändå uppstå att riksdagen beslutar att upphäva överskottsmålet utan att ersätta det med ett nytt torde ett rimligt förhållningssätt vara att regeringens skyldigheter i så fall inte längre bör vara aktuella enligt de föreslagna bestämmelserna enligt 36 a § helt enkelt för att det inte finns ett mål att följa upp. Det kan vara värt att klargöra om det i en sådan situation alltså föreligger en skyldighet för regeringen att lämna ett nytt förslag om överskottsmål enligt 39 §. Dock borde det naturliga för riksdagen, om den inte anser att det bör finnas ett överskottsmål, vara att i första hand ändra budgetlagens bestämmelser snarare än att bara upphäva gällande överskottsmål.

Även här kan en parallell dras till den reglering som gäller för utgiftstaket. Det finns en skyldighet för regeringen att föreslå ett utgiftstak för staten enligt 40 § budgetlagen, men inte en motsvarande skyldighet för riksdagen att besluta om ett tak. I det fallet finns emellertid reglerat att regeringen endast är skyldig att vidta åtgärder för att hindra att utgiftstaket bryts om riksdagen verkligen har beslutat om ett tak.

Ikraftträdande och första tillämpning

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 augusti 2010. Några särskilda övergångsbestämmelser föreslås inte. Av propositionen framgår att regeringen, för första gången efter att lagen träder i kraft, avser att lämna en redovisning av hur målet uppfylls i budgetpropositionen för 2011.

Utskottets sammanfattande ställningstagande

Sammanfattningsvis tillstyrker utskottet regeringens förslag om ändring i lagen om statsbudgeten och avstyrker här aktuellt motionsyrkande.

Stockholm den 20 maj 2010

På finansutskottets vägnar

Thomas Östros

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Thomas Östros (s), Bertil Kjellberg (m), Anna Lilliehöök (m), Sonia Karlsson (s), Lars Elinderson (m), Roger Tiefensee (c), Hans Hoff (s), Peder Wachtmeister (m), Agneta Gille (s), Göran Pettersson (m), Tommy Ternemar (s), Emma Henriksson (kd), Jörgen Hellman (s), Holger Gustafsson (kd), Anne Marie Brodén (m), Mats Pertoft (mp) och Jacob Johnson (v).

Avvikande mening

Obligatoriskt överskottsmål (s, v, mp)

Thomas Östros (s), Sonia Karlsson (s), Hans Hoff (s), Agneta Gille (s), Tommy Ternemar (s), Jörgen Hellman (s), Mats Pertoft (mp) och Jacob Johnson (v) anför:

Förändringar i budgetlagen bör föregås av en bredare beredning än vad som skett i detta fall. Oppositionen har inte bjudits in i beredningsprocessen. För att uppnå långsiktigt hållbara statliga budgetregler borde en mer omfattande beredning ha genomförts, med möjlighet att därmed upprätthålla systemets legitimitet och giltighet gemensamt. Vi anser därför att riksdagen bör avslå regeringens förslag till ändring av budgetlagen och därmed bifalla motionen.